

Lederskikkelser ved fabrikken gjennom tidene

1905-1907	Harald Boe, direktør, eier
1907-1915	Østerdahl Poulsson, disponent, bodde i Granli 1910
1909-1920	Thoralf Sommerfeldt, ingeniør, driftsbestyrer
1915-1936	John Poulsson, disponent i hele sin tjenesteperiode
1936-1950	Alf Engelstad, driftsbestyrer 1920-1936
1950-1956	Georg Sverdrup
1957-1968	Eyolf Dannevig
1968-1981	Karl Ander

Harald Boe

Harald Boe, f. 21. april 1871, kom fra Lunde ved Arendal. Han tok utdanning ved Trondhjems tekniske skole og teknisk høyskole i Hannover, Tyskland. I ni år var han ansatt ved Elektrisk Bureau i Kristiania. Han tok initiativet til dannelsen av Glommens Tresliberi ved Kykkelsrud og var i fem år selskapets administrerende direktør. Han deltok også i dannelsen av Toten Cellulosefabrikk og var dens første disponent. Boes funksjonstid ble ikke langvarig idet han fratradte allerede i 1907.

Harald Boe

Thoralf Sommerfeldt

Thoralf Sommerfeldt, f. 1858, var sønn av prost i Nesseby, Christian Sommerfeldt, og hustru Thommine Fougner. Slekten Sommerfeldt i Norge kommer fra danskfødte Hans Hanssøn Sommerfeldt som var sogneprest i Vardal fra midt på 1600-tallet. Thoralf Sommerfeldt var i 1910 «ingeniør ved cellulosefabrikk» og bodde i på Hasselbakken i Hunndalen med sin familie. Han var utdannet ingeniør fra Chalmerska Institutet i Gøteborg og hadde sin første jobb som tegner på Nylands Verksted i Oslo. Inngangen til treforedlingsindustrien kom hos Bøhnsdalen Mills Ltd. på Eidsvold. Han var deretter ansatt som bestyrer ved Hunsfos Fabrikker ved Kristiansand før han kom til Holmens Papirfabrikker i Drammen der han sluttet i 1899. Det ble deretter gjensyn med Bøhnsdalen på Eidsvold før han i 1909 ble ansatt som ingeniør og

Thoralf Sommerfeldt

driftsbestyrer ved Toten Cellulosefabrikk. Der fratrådte han i 1920 og ble avløst av Alf Engelstad. I 1920 var Sommerfeldt registrert i hjemkommunen, men han drev de siste årene av sitt liv som selvstendig teknisk konsulent i Oslo. Det døde han i 1924.

Østerdahl Poulsson

Østerdahl Poulsson (1870-1915) var født i Kristiania som sønn av Eleonor Chambers, f. 1833 i England, og handelsborger Søfren Lauritz Poulsson, f. 1829 i Drammen. Poulsson var i 1910 registrert som disponent, boende i fabrikkens direktørbolig Granli med kona Martha og fire barn. Han hadde tiltrådt denne stillingen i 1907. Han fikk intet langt liv idet han brått døde i 1915.

Østerdahl Poulsson

John Poulsson

John var bror av Østerdahl Poulsson. John Poulsson var født i 1872. Han kom til Toten Cellulosefabrikk fra stillingen som kontorsjef og ansvarlig for tømmerinnkjøp i papir- og celluloseprodusenten Union Co. I den tiden John Poulsson var disponent lå fabrikkens hovedadministrasjon i Oslo.

John Poulsson

Alf Engelstad

Alf Engelstad ble født i Porsgrunn i 1882. Her gikk han på Skiensfjorden Mekaniske Fagskole og tok praksis ved Skotfoss Papirfabrikk før han flyttet til Bergen og utdannet seg til kjemiingeniør. Rett etter eksamen i 1905 reiste han til USA og begynte i stilling ved landets største Cellulosefabrikk. Her arbeidet han i 10 år før han gikk over til et ingeniørfirma. Det var her han kom i kontakt med Toten Cellulose som ønsket bistand til å bygge et anlegg for fremstilling av klor og kaustisk soda for bleiking av cellulose. Han reise til TC i 1916 for å bistå med dette og han fortsatte som konsulent fram til krigen var slutt i 1918. Etter en kort periode tilbake i USA fikk han tilbud om å bli driftsbestyrer ved TC og han kom tilbake til TC i 1920.

Alf Engelstad

De første årene var utfordrende med mye uro og mange streiker. Fabrikken trengte sårt kapital til modernisering og utvidelse og Engelstad brukte mye tid på å overbevise sine eiere, som var en rekke banker, om at det var lønnsomt å investere i ny teknologi. Den kanskje viktigste nyvinningen som ble gjort på 20 og 30 taller var overgangen fra å bruke kalk i kokesyren til å bruke ammoniakk. Dette banet veien for å utnytte avfallet fra celluloseproduksjonen til å produsere flere nyttige produkter.

Fra 1935 gikk de i gang med å produsere Totanin som produktet ble kalt. Dette var basert på patenter som Engelstad var med å utvikle sammen med briteren C.F. Cross. Denne nyvinningen var nok sterkt medvirkende til at Saugbruks og Norsk Hydro sammen kjøpte bedriften i 1936.

Under krigen var det veldig begrenset produksjon på grunn av mangel på råvarer, spesielt kull til dampproduksjon. Det var også begrenset hva som kunne gjøres av reparasjoner og vedlikehold slik at når krigen var over var det mye å ta tak i for å få produksjonen opp på tidligere nivå. I de første årene etter krigen var det også utfordringer med å få avsetning på produktene fordi mange av kundene ikke hadde tilgang på utenlandsk valuta.

I 1950 gikk Alf Engelstad av med pensjon, men fortsatte å bo i Hunndalen fram til sin bortgang i 1964. Veien fra gamle riksvei 4 ved Bruhaug og inn til fabrikken bærer hans navn.

Georg Sverdrup

Georg Sverdrup ble født i Skien i 1897. Han startet sin karriere i forsvaret og tok Krigsskolen og Den Militære høyskole. Han fikk sin ingeniørutdannelse i Trondheim. I 1927 ble han ansatt ved Saugbruksforeningen i Halden. Han var offiser av kapteins grad og satt som krigsfange i Tyskland under deler av krigen.

Georg Sverdrup

I 1946 ble han overingeniør for cellulosefabrikken i Halden og i 1950 ble han bedt om å overta som overingeniør ved TC etter Alf Engelstad. Sverdrup hadde gode kontakter med eierne og fikk gjennom mange store moderniseringsprosjekter i sin tid som leder av TC. Her kan nevnes, nye kokere i syrefast stål, nytt renseri med barketrommel, flissilo, ny oljefyrkjel, ny elektrodampkjel, nytt turbinrør og ny kraftstasjon. På 1950-tallet da Sverdrup var leder var det hele tiden en kamp for å skaffe nok tømmer og i perioder måtte det permitteres.

Sverdrup engasjerte seg også i samfunnet rundt fabrikken og satt i Vardal Herredstyre for Høyre fram til sin bortgang i 1959.

Eyolf Dannevig

Eyolf Dannevig ble født i Kongsvinger i 1900. Han tok sin ingeniørutdanning i Darmstadt i Tyskland i 1923 og jobbet først ved Papirindustrien Forskningsinstitutt. Fra 1929 jobbet han ved Mjøndalen Cellulosefabrikk. I 1935 kom han til Toten Cellulose og fikk stilling som driftsingeniør.

Eyolf Dannevig

Med sin store faglige dyktighet ble Dannevig en viktig støttespiller for Engelstad i utviklingen av den moderne celluloseproduksjonen. Han engasjerte seg også i bransjeorganisasjonene hvor han fikk stor respekt for sin dyktighet og sitt behagelige vesen.

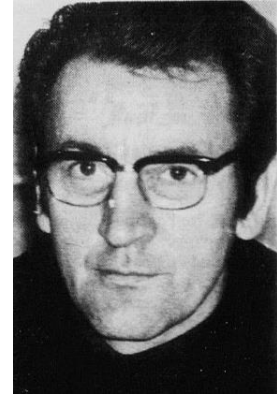
I fabrikken var han også respektert for dyktighet og sin omgjengelighet med underordnede. Han slutførte de store moderniseringene som Sverdrup igangsatte på 1950-tallet. På starten av 1960-tallet var det utfordringer med overproduksjon og svært lave priser på cellulosen, mens Totanin solgte bra så det var om å gjøre å øke produksjonen der så det ble igangsatt helkontinuerlig drift ved lutavdelingen og det ble investert i nytt tørkeutstyr. Dannevig var en dyktig sjakkspiller og deltok i mange turneringer. Han var også formann i

Vestoppland avdeling av KNA (Kongelig Norsk Automobilforbund). Han døde i 1968.

Karl Ander

Karl Ander var født i Trondheim i 1926 og tok sin utdannelse som sivilingeniør ved NTH. Han jobbet først 4 år ved NTH med varmeteknikk før han startet ved TC i 1957, først som varmeingeniør så etter fire år som driftsingeniør. Han var bare 42 år da han overtok som overingeniør etter Dannevig i 1968.

Ander prioriterte samarbeid med de ansatte og gjorde mange tiltak for å involvere de ansatte mer i utviklingen av bedriften samt øke sikkerheten for de ansatte. Den første store investeringen var å bygge en ny tørke for totanin som øket produksjonen og muliggjorde utvikling av produkter til oljeindustrien.

Karl Ander

Utfordringen var mange, og i de første årene var det overproduksjonen i bransjen og fabrikken måtte stå i perioder etter enighet om dette i bransjen. Det var også under Anders ledelse at fabrikken måtte forholde seg til øket oppmerksomhet om miljø effektene av produksjonen. Som en del av Mjøsaksjonene måtte TC investere 25 millioner i rensing av avløpsvannet.

De siste årene av Anders periode var preget av mangel på tømmer og utfordringene som ledet til nedleggelse av fabrikken i 1981. I denne vanskelige perioden balanserte Ander på en utmerket måte lojaliteten til arbeidsgiver mot samarbeidet med de ansattes organisasjoner og enkeltpersoner.

Karl Ander arbeidet sine siste yrkesaktive år ved Gjøvik Tekniske Skole hvor han underviste i mekaniske fag. Han gikk bort i 1994.